

ASIA Tiedusteluun kohtuullisessa ajassa vastaaminen

KANTELU

Kantelija on arvostellut oikeuskanslerille 9.12.2018 osoittamassaan kirjoituksessa Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston työsuojeluviranomaisen menettelyä. Kantelija on pyytänyt työsuojeluviranomaiselta muutoksenhakukelpoista päätöstä kuulustelutodistuksen poistamisesta panostajan pätevyyskirjan antamista koskevista asiakirjoista. Kantelija on 18.6.2018 tiedustellut työsuojeluviranomaiselta asiansa käsittelyaikataulua ja -vaihetta. Tiedusteluun ei ole vastattu vielä kuuden kuukauden kuluttuakaan.

Kantelija on pyytänyt oikeuskansleria tutkimaan, miksi työsuojeluviranomainen ei ole antanut muutoksenhakukelpoista päätöstä tai vastannut tiedusteluun.

SELVITYS

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on antanut selvityksensä 15.1.2019.

Aluehallintovirasto on lähettänyt jäljennöksen antamastaan selvityksestä kantelijalle vastauksena tiedusteluun.

RATKAISU

Sovellettavat säännökset

Hallintolain 8 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on toimivaltansa rajoissa annettava asiakkailleen tarpeen mukaan hallintoasian hoitamiseen liittyvää neuvontaa sekä vastattava asiointia koskeviin kysymyksiin ja tiedusteluihin.

Hallintolain 23 §:n mukaan asia on käsiteltävä ilman aiheetonta viivytystä. Viranomaisen on esitettävä asianosaiselle tämän pyynnöstä arvio päätöksen antamisajankohdasta sekä vastattava käsittelyn etenemistä koskeviin tiedusteluihin.

Hallintolain 50 §:n mukaan viranomainen voi poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen, jos:

- 1) päätös perustuu selvästi virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen;
- 2) päätös perustuu ilmeisen väärään lain soveltamiseen;
- 3) päätöstä tehtäessä on tapahtunut menettelyvirhe; tai
- 4) asiaan on tullut sellaista uutta selvitystä, joka voi olennaisesti vaikuttaa päätökseen.

Saman lain 52 §:n mukaan viranomainen käsittelee korjaamisasian omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatimuksesta. Aloite on tehtävä tai vaatimus virheen korjaamiseksi on esitettävä viiden vuoden kuluessa päätöksen tekemisestä. Asiasivirheen korjaaminen edellyttää, että asia käsitellään uudelleen ja asiassa annetaan uusi päätös. Kirjoitusvirhe korjataan korvaamalla virheen sisältävä toimituskirja korjatulla toimituskirjalla. Asianosaiselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi ennen kirjoitusvirheen korjaamista, jollei se ole tarpeetonta. Asia- tai kirjoitusvirheen korjaamisesta on tehtävä merkintä alkuperäisen päätöksen taltiokappaleeseen tai viranomaisen käytössä olevaan tietojärjestelmään. Uusi tai korjattu toimituskirja on annettava asianosaiselle maksutta.

Hallintolain 53 §:n 3 momentin mukaan päätökseen, jolla viranomainen on hylännyt virheen korjaamista koskevan vaatimuksen, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Arviointi

Aluehallintoviraston antamasta selvityksestä käy ilmi, että kantelijan hakemus panostajan pätevyuden myöntämiseksi on hylätty 6.7.2017 annetulla päätöksellä. Kantelija on havainnut päätöksessä asiasivirheen ja vaatinut aluehallintovirastoa korjaamaan sen hallintolain 50 §:n nojalla. Aluehallintovirasto on hylännyt kantelijan asiasivirheen korjaamista koskevan vaatimuksen ja toimittanut päätöksensä kantelijan tiedoksi 27.11.2017 päivätyllä kirjeellä.

Hallintolain 50 § ja 52 §:n mukaan viranomainen voi pykälästä ilmenevien edellytysten täyttyessä harkintansa mukaan korjata päätöksessään olevan asiasivirheen. Hallintolain 53 §:n mukaan asiasivirheen korjaamista koskeva ratkaisu ei ole valituskelpoinen.

Kantelijan panostajan pätevyuden myöntämistä koskeva hakemusasia on ratkaistu muutoksenhakukelpoisella päätöksellä. Päätöksessä olevan asiasivirheen korjaaminen on sen sijaan viranomaisen harkintavallassa oleva asia eikä virheen korjaamista koskeva päätös ole itsessään valituskelpoinen. Kantelijalla on kuitenkin ollut mahdollisuus hakea muutosta itse pääasiaan valittamalla hallinto-oikeuteen, kuten kantelija on tehnytkin. Koska hallintolain 53 §:n mukaan asiasivirheen korjaamista koskevaan viranomaisen päätökseen ei voida hakea muutosta, ei työsuojeluviranomaisen toiminta tältä osin ole ollut lainvastaista, kun se ei ole antanut kantelijalle muutoksenhakukelpoista päätöstä. Tältä osin kantelu ei anna aihetta toimenpiteisiin.

Hallintolain 8 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on toimivaltansa rajoissa annettava asiakkaalleen tarpeen mukaan hallintoasian hoitamiseen liittyvää neuvontaa sekä vastattava asiointia koskeviin kysymyksiin ja tiedusteluihin. Hallituksen esityksen mukaan vastaamisvelvoite koskee käytännössä asiallisia ja riittävän yksilöityjä kysymyksiä ja tiedusteluja (HE 72/2002 vp, s. 58). Jos samaa asiaa tiedustellaan useissa viesteissä, neuvontavelvoite ei edellytä jokaiseen viestiin erikseen vastaamista. Vastaamisvelvoite koskee asiallisia kysymyksiä ja tiedusteluja.

Hyvään hallintoon kuuluu, että viranomaiselle osoitettuihin pyyntöihin ja kirjeisiin vastataan kohtuullisessa ajassa. Edellytyksenä kuitenkin on, että yhteydenotto on asiallinen ja olosuhteista on pääteltävissä, että viestin lähettäjä odottaa viranomaiselta vastausta. Viranomaistoiminnan yleiset laillisuusvalvojat, valtioneuvoston oikeuskansleri ja eduskunnan oikeusasiamies, ovat vakiintuneesti katsoneet ratkaisukäytännössään, että viranomaisen tulee ilman aiheetonta viivytystä vastata toimivaltaansa kuuluvaan asialliseen yhteydenottoon. Laissa tai sen esitöissä (HE 72/2002 vp) ei aseteta määräaikoja asian käsittelylle tai tiedusteluun vastaamiselle. Kirjeeseen tai muuhun yhteydenottoon annettavan vastauksen käsittelyaika riippuu muun muassa asian erityispiirteistä ja asian merkityksestä asianosaisen oikeusaseman kannalta.

Viranomaisella on tapauskohtaista harkintavaltaa tiedustelun tai muun yhteydenoton käsittelyssä sekä kiireellisyyden ja vastauksen laajuuden tarpeellisuuden arvioimisessa. Huomioon voidaan sinänsä ottaa esimerkiksi se, minkälainen vaikutus asialla on asiakkaan oikeusasemaan. Vastaus voi tapauksesta riippuen olla esimerkiksi viittaus viranhaltijan jo antamaan vastaukseen tai lyhytkin ilmoitus siitä, että asia kuuluu toisen viranhaltijan tai viranomaisen käsiteltäväksi. Useiden kuukausien vastausaikaa viranomaisen toimivaltaan kuuluvassa asiassa on kuitenkin lähtökohtaisesti pidettävä liian pitkänä erityisesti, kun vastaaminen ei tiettävästi ole aiheuttanut erityisen laajojen selvitysten tekemistä tai muuten poikkeuksellisen suurta työmäärää.

Työsuojeluviranomaisen antaman selvityksen mukaan kantelijan tiedusteluun ei ole epähuomiossa vastattu. Vastaamatta jäämiseen on selvityksen mukaan vaikuttanut myös se, että kantelijan asia on ollut vireillä hallinto-oikeudessa ja työsuojeluviranomainen oli jo aikaisemmin ottanut asiaan kantaa. Työsuojeluviranomainen on korjannut menettelynsä lähettämällä antamansa selvityksen kantelijalle vastauksena tiedusteluun.

Katson, että kantelijan kesäkuussa 2018 työsuojeluviranomaiselle lähettämä viesti on ollut tulkittavissa asian käsittelyaikataulua ja -vaihetta koskevaksi tiedusteluksi. Asiassa ei ole ilmenyt sellaisia syitä, joiden perusteella useiden kuukausien vastausaikaa voisi pitää perusteltuna. Viranomainen ei myöskään ole oma-aloitteisesti korjannut menettelyään, vaan on lähettänyt vastauksen tiedusteluun vasta apulaisoikeuskanslerin sijaisen lähettämän selvityspyynnön jälkeen. Katson, että työsuojeluviranomainen ei ole menetellyt tiedusteluun vastaamisessa hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti.

Johtopäätökset ja toimenpiteet

Kiinnitän Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston työsuojeluviranomaisen huomiota hyvän hallinnon periaatteiden mukaiseen menettelyyn tiedusteluihin vastaamisessa.

Asia ei anna aihetta muihin toimenpiteisiini.

Apulaisoikeuskansleri

Mikko Puumalainen

Oikeuskanslerinsihteeri

Henna-Riikka Välinen

OIKEUSKANSLERINVIRASTO

KÄYNTIOSOITE Snellmaninkatu 1 A, Helsinki
POSTIOSOITE PL 20, 00023 Valtioneuvosto

PUHELIN 0295 16001
TELEFAKSI 09 160 23975

E-MAIL etunimi.sukunimi@okv.fi
INTERNET www.okv.fi